

A TÖRTÉNELMI ÉS NÉPRAJZI DOKTORI ISKOLA MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZERE

A Doktori Iskola minőségbiztosítási feladatait intézményesen a Doktori Iskola Tanácsa látja el. A minőségbiztosítás bizonyos elemeit a BTK saját Doktori Szabályzata tartalmazza ill. maga a Doktori Iskola Tanácsa is megfogalmazott erre irányuló elveket és szabályokat. A minőségbiztosítás két szintjét (tartalmi munka, formai követelmények) a következőkben látjuk folyamatosan megvalósulni:

- Iskolánkra jellemző a felvételre történő jelentkezések magas száma, főként a nappali képzési formára való túljelentkezés. A különböző szakterületekről érkező és a különböző felkészültségű jelöltek komoly szelekción keresztül válnak programunk hallgatóivá. Garancia erre programunk szigorú felvételi vizsgarendszere. Legtehetségesebb hallgatóinkkal már az egyetemi évek alatt is külön foglalkozunk, támogatjuk TDK-dolgozatuk megírását, bevonjuk a kutatómunkába, publikációs lehetőséget biztosítunk az intézeti, tanszéki kiadványokban. Ennek eredményeként hallgatóink hagyományosan jól szerepelnek a különböző konferenciákon (pl. OTDK), rendszeresen a hallgatói konferenciák. Jövőbeli hallgatóinkat már az alapképzés során is olyan témák kiválasztására motiváljuk, mely illeszkedik a Történelmi Intézet és a Néprajzi Tanszék hagyományaihoz, adott a kellő felkészültségű témavezető és elérhető közelségben van a tervezett kutatómunka szakirodalma és forrásbázisa. Ezek sorába beletartozik a két intézmény külkapcsolatai, Erasmus-szerződéseik által biztosított külföldi kutatómunka lehetősége is.
- A témakiírásokat folyamatosan frissítjük, igyekszünk beépíteni az új tudományos eredményeket, szempontrendszereket és kutatási irányokat.
- Programunk egyéni képzésére közel 100%-os készültségű dolgozat bemutatásával lehet jelentkezni - a témavezető írásban garanciát vállal, hogy a hátralévő képzési időn belül a dolgozat teljes egészében elkészül. Ennek köszönhető, hogy azok a PhD hallgatók, akik a képzés ezen formáját választják rendszerint a felvétel évében már elkezdik a fokozatszerzési eljárást. Felvételük előfelvétele a csaknem teljesen kész dolgozat mellett a kiemelkedő tudományos teljesítmény, számottevő publikáció és lehetőleg több éves tudományos és szakmai gyakorlat igazolása. Az ebben a képzési formában jelentkező hallgatók száma általában szerény, programonként általában két évente van egy jelentkező. Az így végzett hallgatóink mindegyike saját szakmájuk elismert képviselője.

- A hallgatói munka ellenőrzése a témavezetővel való tutoriális órákon vagy konzultációkon történik. A képzés során a témavezetőnek az ún. elektronikus indexben igazolni kell a rendszeres konzultációt, a témában való előrehaladást. Ez minden félévben kötelező tárgyként szerepel a kreditlistában. Ezzel biztosítjuk a hallgató és a témavezető közötti rendszeres munkát.
- Iskolánkban az értekezés benyújtását megelőző ún. elővita dönt a dolgozat sorsáról (elutasítás már történt), amely minden doktorjelölt számára kötelező. A vita célja, hogy a jelöltnak a téma szakavatott kutatói mondják el kritikai észrevételeiket, s nyújtsanak hasznos tanácsokat a dolgozat végleges formába öntése előtt. A vitára a téma szakértőit hívjuk meg, akik közül majd kikerülhetnek a bírálóbizottság tagjai is. A munkahelyi védés résztvevőinek egyértelműen nyilatkozni kell a dolgozat elfogadását illetően. Ezt egy második kontroll is követi. A dolgozat csak abban az esetben nyújtható be, ha a témavezető – az elővita tapasztalatai alapján véglegessé vált dolgozatban – aláírásával a igazolja, hogy a disszertációt a nyilvános védésre alkalmasnak ítéli.
- A DE BTK Doktori Szabályzata alapján a doktorjelöltnak a benyújtott dolgozat második oldalán aláírásával nyilatkozni kell a szerzői jogi normák betartásáról. Mind a dolgozat, mind a tézis nyilvánosságot kap. A fokozatszerzési eljárás cselekményei – szigorlat, védés – is nyilvánosak, előre meghirdettek.
- A doktori képzés új 8 féléves rendje számos elemet beépített a minőségbiztosítás megerősítésébe. Az első két félév után értékelni kell a hallgató teljesítményét, ez a doktoranduszt folyamatos és egyenletes munkavégzésre ösztönzi, a témavezetőt pedig a feszebb ellenőrzésre és számonkérésre. A komplex vizsga is nagymértékben erre motiválja a hallgatót, mivel nem pusztán a tudományos felkészültségét kell igazolnia a bizottság előtt, hanem dolgozatának választott témájában is oly mértékű előrehaladást kell felmutatnia, amely garantálja a szabályzat által biztosított hátralévő időben a disszertáció elkészítését. A képzés második részében a kötelező publikálás biztosítja a dolgozat beadásához szükséges megjelent írárok, közlemények számát. Az utolsó két év jelentősen megnövelt ösztöndíja motivációt jelent a hallgató számára a komplex vizsgán való eredményes szereplésre.
- Védés előtt a minőségbiztosítás eszköze a publikációs jegyzék is, amelynek elfogadhatóságát az egyetemi Doktori Szabályzat alapján a DI Tanácsa bírálja el. A hallgatókat a doktorképzés során azzal is motiváljuk a folyamatos publikálásra, hogy az utolsó négy félévben kötelező a publikációs kredit megszerzése.

- Oktatói munka esetében a hallgatói képviselő fejezi ki a hallgatók véleményét (hallgatói képviselet a BTK doktori ügyeit intéző Bölcsészettudományi Doktori Tanácsban is van).
- A doktoranduszok választott képviselője véleményezési jogkörrel bír a Doktori Iskola Tanácsában.
- Hallgatóinkat már a képzés ideje alatt is igyekszünk bevonni a szakmai közéletbe, ezért kredittel ismerjük el a konferencián, tanácskozáson való részvételt, ill. bármilyen igazolható tudományszervező tevékenységet.
- Támogatjuk és motiváljuk az oktatókat a habilitáció és az MTA doktora címek megszerzésére, ezzel is növelni akarjuk a témavezetők szakmai színvonalát.
- A témavezetők esetében igyekszünk az egyenletes terhelésre, ill. olyan témákat fogadunk el, mely illeszkedik kutatási területéhez. A témavezetés eredményességét adott esetben külső konzulens felkérése is segíti. Igyekszünk a témavezetőket egyenletesen terhelni, de a Történelmi Intézet meglévő személyi összetétele miatt a modernkorral foglalkozókra nagyobb munka hárul.

Debrecen, 2016 szeptember 1.

Prof. Dr. Papp Klára
a doktori iskola vezetője

A DE Történelmi és Néprajzi Doktori Iskolájának Tanácsa